

Frétt nr. 1/2022

18.1.2022

Leiðandi hagvísir Analytica – Hagvísir hækkar í des. – Mesti loðnuafli síðan 1988

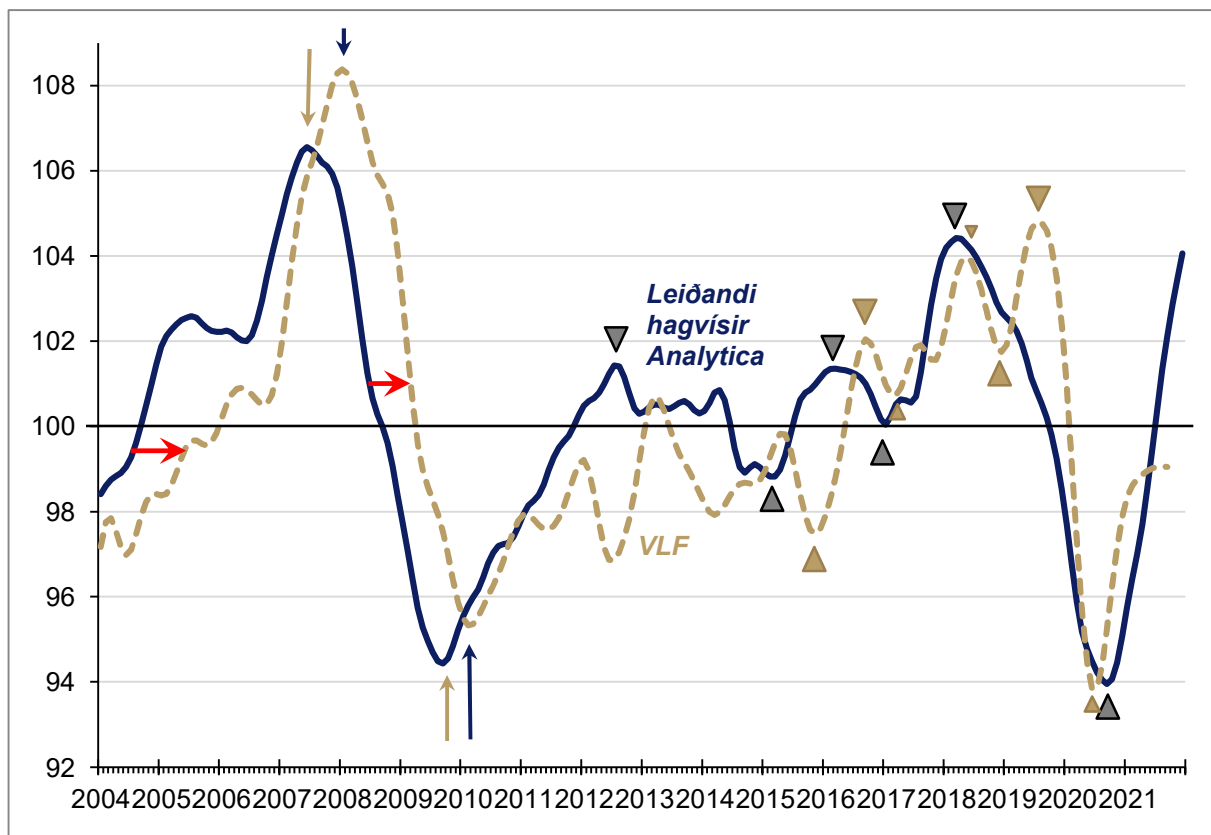
Leiðandi hagvísir Analytica (e. Composite Leading Indicator) hækkaði í desember og hefur hækkað í rúmt eitt ár samfleytt. Efnahagsbati er í gangi og miðað við þróun hagvísisins er ekki í augnsýn viðsnúningur á þeirri þróun þótt talsverð óvissa ríki um þessar mundir. Útlit er fyrir öran hagvöxt a.m.k. fram á mitt ár.

Fjórir af sex undirliðum hækka frá í nóvember en stærsta framlag til hækkunar er vegna fjölgunar ferðamanna, aukins vöruinnflutnings og aukins fiskafla. Þrátt fyrir sterkar jákvæðar vísbendingar þá er ennþá óvissa tengd ferðabjónustu og framgangi COVID-19 farsóttarinnar. Framvindan á erlendum fjármálamarkaði er einnig meðal helstu óvissupátta en seðlabankar ígrunda minni peningalega þenslu m.a. í ljósi aukinnar verðbólgu, þ.á m. Seðlabanki BNA.

Hagvísirinn er vísitala sem gefur vísbendingu um vendipunkta í efnahagsumsvifum að sex mánuðum liðnum. Það er hlutverk vísitölunnar að veita skýra sýn á efnahagshorfur og vara tímanlega við viðsnúningi í efnahagsumsvifum. Vísitalan er reiknuð á grundvelli sömu aðferðafræði og annars staðar þar sem sambærilegar vísitölur eru reiknaðar en sérstaklega er tekið mið af verklagi OECD.

Mynd 1. Leiðandi hagvísir Analytica og verg landsframleiðsla – frávik frá leitni

Langtímaleitni = 100

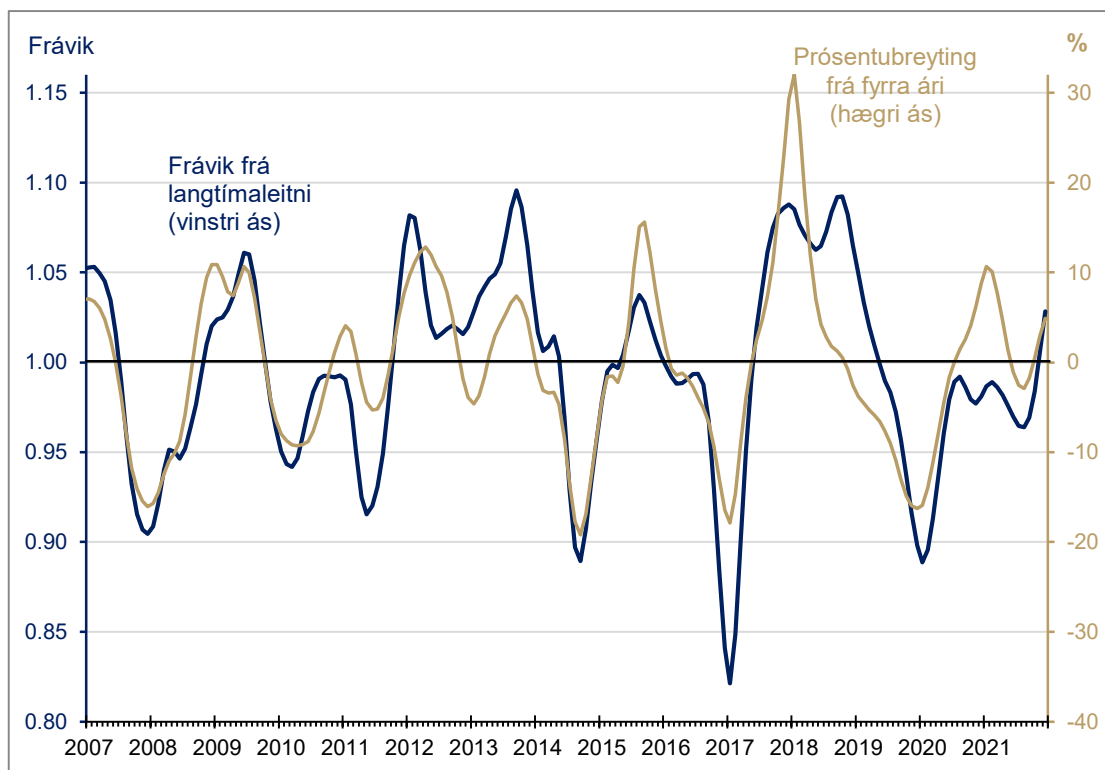

Þróun leiðandi hagvísir Analytica er sýnd á mynd 1 (blár ferill) ásamt þróun vergrar landsframleiðslu (VLF - brotinn ferill). Reynslan er sú að leiðandi hagvísir er að jafnaði um 6 mán. á undan þróun landsframleiðslu.

Á mynd 2 má sjá þróun á vísitölu aflamagns, árstíðaleiðrétta og jafnaða fyrir tímabilið 2007-2021. Um er að ræða einn af undirþáttum leiðandi hagvísisins en reynslan sýnir að hér er um fremur tímanlega vísbendingu að ræða. Tæp 76 þ. tonn af loðnu veiddust í desember. Er það í fyrsta skipti í mörg ár og sem loðna veiðist í desember og er mesti loðnuafli þann mánuð síðan 1988.

Dökkblái ferillinn á mynd 2 sýnir frávik vísitölu aflamagns frá langtímaleitni en brúni ferillinn prósentubreytingu frá fyrra ári. Ferlarnir bera vott um að þar til nú þá hafi undanfarna mánuði verið lítilsháttar samdráttur m.a. í framhaldi af minna aflamarki annarra tegunda. Mikill loðnuafli í des. styður væntingar um að loðnuafli á vertíðinni verði hinn mesti í nær 2 áratugi. Því má búast við að þessi undirliður hagvísisins verði leiðandi í vetur og vegi þannig á móti mögulegum minni vexti í kortaveltu innanlands.

Mynd 2. Vísitala aflamagns – Frávik frá langtímaleitni og %breyting frá fyrra ári
Keðjudengd - Árstíðaleiðrétt og jöfnuð

Sömu ferlar og birtir eru á mynd 2 eru einnig sýndir á myndum V1 og V2 í viðauka en tilgangurinn með mynd 2 er að draga fram þá þróun sem þar birtist.

Leiðandi hagvísir Analytica er samansettur úr sex undirþáttum af mismunandi toga. Um er að ræða aflamagn, debetkortaveltu, ferðamannafjölda, heimsvísitölu hluta-bréfa, innflutning og væntingavísitölu Gallup. Í desember hækka fimm af sex undirþáttum frá fyrra ári. Hins vegar hækka fjórir af sex undirþáttum frá í nóvember. Sjá viðauka, myndir V1 og V2.

Hugmyndin að baki vísitölunni er sú að framleiðsla hefur aðdraganda. Vísitalan er reiknuð á grundvelli þátta sem mælast í upphafi framleiðsluferilsins og/eða veita vísbendingar um eftirspurn eftir vörum og þjónustu. Til að unnt sé að auka framleiðslu þarf t.d. að afla aðfanga og stofna til fjárfestinga.

Einstök gildi leiðandi hagvísis Analytica hafa verið endurskoðuð en það er afleiðing nýrra gilda fyrir undirþætti og þeirrar aðferðafræði sem notuð er við útreikninginn, þ. á m. endurmats á langtímaleitni.

Leiðandi hagvísir Analytica hækkar í desember og tekur gildið 104,1, sjá töflu 1. Sú tala á að gefa vísbendingu um framleiðslu sex mánuðum síðar þ.e. í júní 2022. Hagvísirinn tekur gildið 100 þegar búist er við að landsframleiðsla sé í takt við langtímaleitni.

Tafla 1. Leiðandi hagvísir Analytica 2020-2021

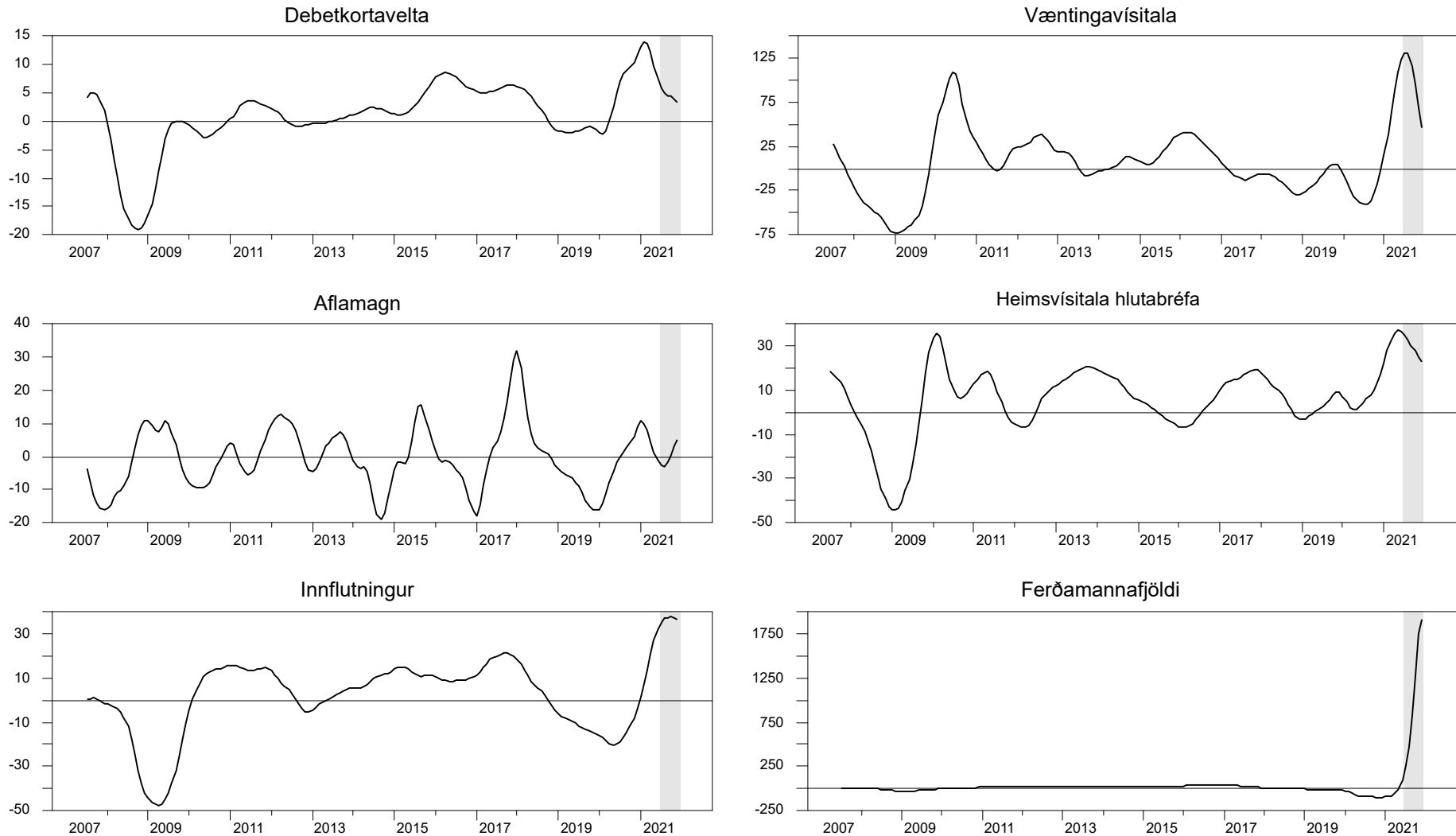
	Vísitala	Breyting (%)		Vísbending fyrir
		í mánuði	frá fyrra ári	
2020				
desember	95.1	0.7%	-3.5%	júní 2021
2021				
janúar	95.8	0.7%	-2.0%	júlí
febrúar	96.4	0.7%	-0.4%	ágúst
mars	97.0	0.6%	1.2%	sept.
apríl	97.7	0.7%	2.6%	okt.
maí	98.5	0.8%	4.0%	nóv.
júní	99.5	1.0%	5.3%	des.
júlí	100.4	1.0%	6.6%	jan. 2022
ágúst	101.3	0.9%	7.7%	feb.
september	102.1	0.8%	8.7%	mars
október	102.9	0.7%	9.4%	apríl
nóvember	103.5	0.6%	9.6%	maí
desember	104.1	0.5%	9.4%	júní

Birting leiðandi hagvísis Analytica fyrir janúar er áformuð þann 18/2 2022.

Nánari upplýsingar veitir Yngvi Harðarson hagfræðingur
Sími: 527 8890 – Tölvupóstur yngvi@analytica.is

Mynd V1 - Leiðandi hagvísir Analytica - einstakir undirliðir

Prósentubreyting frá fyrra ári *

* Ekki frávik frá leitni viðkomandi þáttar

Skýringar:

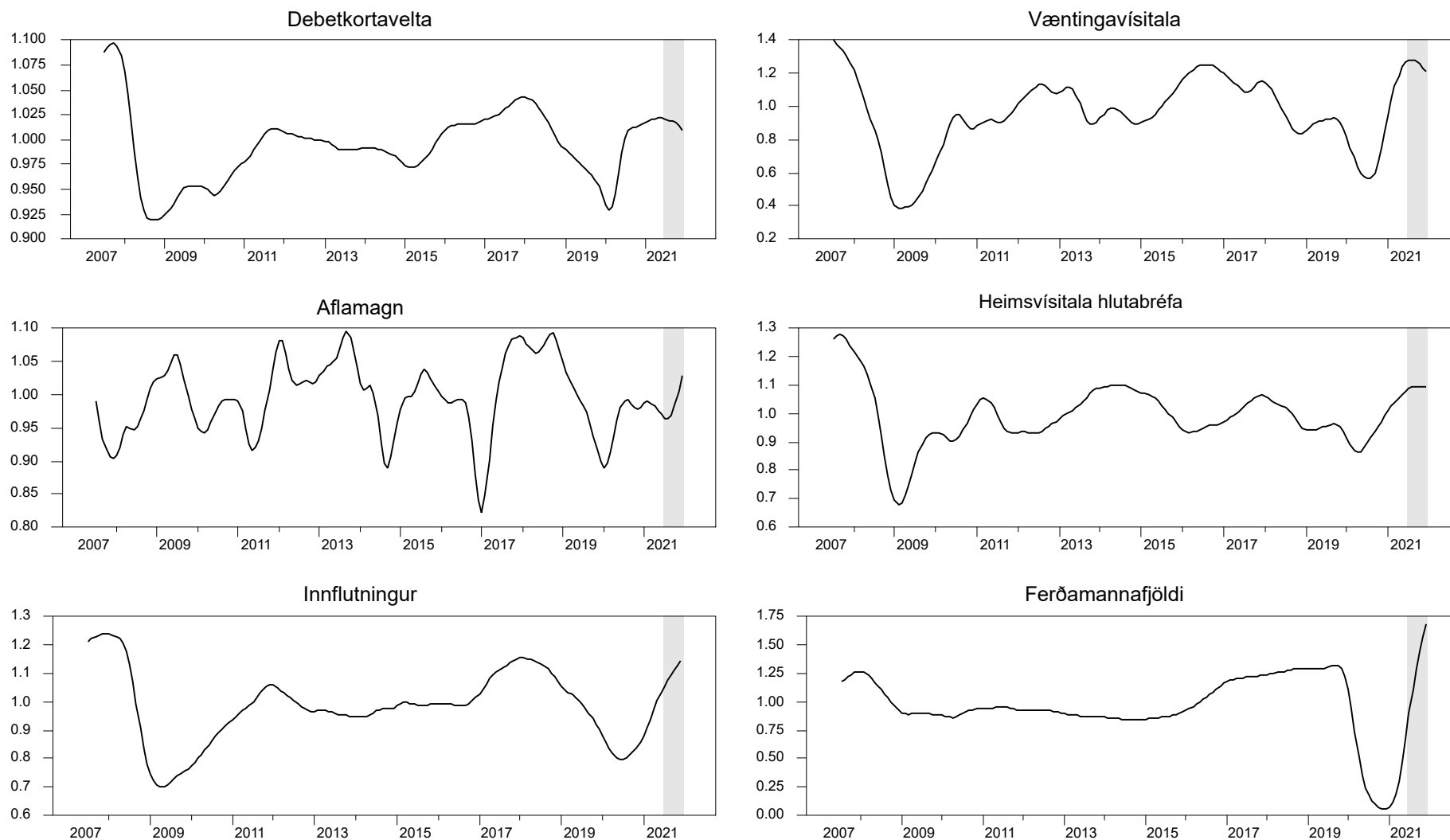
Debetkortavelta: Debetkortavelta heimila í verslun innanlands að raungildi. – Aflamagn: Fiskafli, keðjutengd magnvísitala. – Innflutningur: Raungildi.
 Væntingavísitala: Væntingavísitala Gallup. – Heimsvísitala hlutabréfa: Heimsvísitala MSCI. – Ferðamannafjöldi: Komur ferðamanna til Keflavíkurlflugvallar.
 Allar tölur eru árstíðaleiðréttar og jafnaðar. – Síðustu sex mánuðir eru skyggðir fletir á myndum.

Heimildir:

Gallup á Íslandi, Hagstofa Íslands, Seðlabanki Íslands, Refinitiv, útreikningar Analytica ehf.

Mynd V2 - Leiðandi hagvísir Analytica - einstakir undirliðir

Frávik frá langtímaleitni

Skýringar:

Debetkortavelta: Debetkortavelta innanlands að raungildi. – Aflamagn: Fiskafli, keðjutengd magnvísitala. – Innflutningur: Raungildi.

Væntingavísitala: Væntingavísitala Gallup. – Heimsvísitala hlutabréfa: Heimsvísitala MSCI. – Ferðamannafjöldi: Komur ferðamanna til Keflavíkurlflugvallar.

Allar tölur eru árstíðaleiðréttar og jafnaðar. – Síðustu sex mánuðir eru skyggðir fletir á myndum.

Heimildir:

Gallup á Íslandi, Hagstofa Íslands, Seðlabanki Íslands, Refinitiv, útreikningar Analytica ehf.

Um Analytica

Analytica ehf. er óháð ráðgjafarfirmi á sviði efnahags- og fjármála með áherslu á ráðgjöf um fjár- og áhættustýringu til fagfjárfesta. Sérstaða fyrirtækisins liggur í áratuga reynslu og sérþekkingu starfsmanna.

Framkvæmdastjóri og stofnandi fyrirtækisins er Yngvi Harðarson hagfræðingur.

Yngvi er fæddur árið 1960. Hann er með MA gráðu í hagfræði frá Queen's University of Kingston í Kanada með áherslu á hagrannsóknir og peningamálahagfræði. Að auki er hann með próf í utaríkisverslunarfræðum frá Yrjö Jahnnson Foundation í Helsinki og CMT gráðu í tæknigreiningu frá CMT Association í N.Y. Þá er Yngvi með próf í verðbréfiðskiptum. Yngvi hóf starfsferil sinn hjá Þjóðhagsstofnun árið 1988. Hann varð hagfræðingur Félags íslenskra iðnrekenda árið 1990. Yngvi stofnaði ásamt Sverri Sverrissyni fyrirtækið Ráðgjöf og efnahagsspár ehf. árið 1993, sem sérhæfði sig í áhættu- og skuldastýringu. Árin 2007 og fram til júlí 2010 gegndi Yngvi stöðu framkvæmdastjóra hjá Askar Capital hf. fjárfestingarbanka.

Nánari upplýsingar á heimasíðu fyrirtækisins <http://www.analytica.is>